

Folkekirkenes gudstjenester favner vidt og bredt

Av Atle Sommerfeldt, biskop i Borg

Hver søndag gjennom tusen år har folk søkt til gudstjeneste i kirken. Hva tenker folk om gudstjenesten i 2015?

I Den norske kirke telles deltakelse på gudstjenester og kirkelige handlinger. I gjennomsnitt var det 100 deltakere på hver gudstjeneste på søn- og helligdager i Borg bispedømme i 2015. Vi vet imidlertid lite om hvordan deltagerne opplever kvaliteten på gudstjenesten. Vi bad derfor Norstat å hjelpe oss med å lage en representativ undersøkelse om dette.

Den norske kirke i Borg har som mål at gudstjenesten skal oppleves som et inkluderende og trosstyrkende fellesskap, og at de som går til gudstjeneste skal oppleve at kirkemusikken beriker gudstjenesten. Et representativt utvalg av befolkningen i Borg Bispedømme ble spurt om hvordan de opplevde gudstjenesten. 4 av 10 svarte at de har vært på en gudstjeneste siste året. De som hadde vært på gudstjeneste opplevde den inkluderende og at kirkemusikken beriker gudstjenesten i stor grad. Færre opplevde den trosstyrkende.

Avgjørende med inkluderende fellesskap

Jesus viste oss hvordan Gud tar seg av alle slags mennesker i alle slags livssituasjoner. Kirkens menneskesyn er derfor at alle mennesker har lik verdi, uavhengig av kjønn, etnisitet og funksjonsgrad. I folkekirken kan mennesker komme med tvil, uklar, svak og sterk tro. I gudstjenestene inviterer vi mennesker til å delta og få bekreftet deres tilhørighet til kirken og mulighet til å møte Gud og Guds utfordringer til oss. Vi er derfor glade for at over 60% opplever gudstjenesten som inkluderende. Det gir et godt utgangspunkt for å forsterke gudstjenesten som et inkluderende fellesskap for enda flere.

Profesjonelle kirkemusikere beriker gudstjenesten

I kirkerommet møter mennesker Gud og det hellige. Musikken hjelper oss til å uttrykke hele menneskelivets erfaringer av sorg og glede. Den gir oss mulighet til å oppleve et glimt av himmel og løfte oss ut av snusfornuften. Kirkemusikk har derfor vært et satsningsområde i Borg noen år. Over 100 profesjonelle kirkemusikere utøver denne tjeneste i bispedømmet. Og deltagerne liker det de opplever. To av tre gudstjenestedeltagere sier at kirkemusikken beriker gudstjenesten. Meget gledelig er det at de unge opplever dette sterkest. Kirkemusikken i Borg er mangfoldig i musikalsk uttrykk og undersøkelsen gir oss sterk oppmuntring til å fortsette i dette sporet slik at menneskets mangfold kan gjenfinnes i et kirkemusikalsk mangfold..

Gudserfaring i gudstjenesten

Gudstjenesten er et møtested mellom Gud og mennesker. Den fremstiller hvordan den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus fortsetter sitt virke blant oss i dag. Gudstjenestens kjerne er derfor å gi mennesker tillit til sannheten om Gud. Denne sannheten er at Gud møter oss i dag slik Jesus møtte mennesker den gangen. Gud møter oss med nåde og barmhjertighet slik som vi er, for å sitere en kjent salme. Gjennom å lytte til lesninger fra bibelen, høre og eventuelt delta i salmesangen, høre prestens tolkning av de bibelske fortellingene i prekenen, be for verden, mennesker og kirken og delta i dåp og nattverd, gis folk i gudstjenesten mulighet til å få sin tillit til denne sannheten om Gud forsterket.

Bare 36 % svarte at de opplevde at gudstjenesten var trosstyrkende. Det reflekterer at mange som deltar i gudstjenesten ikke først og fremst gjør dette for å få styrket et sett av tro og meninger. Mange deltar for å bekrefte sin og familiens tilhørighet til kirken og uttrykke fellesskap med

familiemedlemmer og bekjente i deres sorg og glede. Folkekirkens gudstjenester er fortsatt nordmenns viktigste sted for disse grunnleggende, rituelle behovene som er et av religiøsitetens kjennetegn.

For oss som utøver kirkens tjeneste for mennesker i Borg bispedømme er det en stor utfordring å bidra til at mennesker i større grad også erfarer gudstjenesten slik at den tolker deres livsfølelse og styrker tilliten Guds nåde. Gudstjenesten har mer å gi og det må vi arbeide med å skape erfaring og opplevelse av.

Gudstjenesten lever i beste velgående i 2015

Arbeidet med å styrke gudstjenestene som et åpent og inkluderende felleskap skal vi fortsette med. Felleskapet, kirkemusikken, Ordet og sakramentene gjør det hellige rommet som Gud åpner i gudstjenesten unikt i dagens samfunn. Folks erfaringer med gudstjenestene i Borg forteller oss at gudstjenesten lever og blomstrer. Den stimulerer oss til å fortsette å gjøre gudstjenesten til et sted der enda flere folk erfarer gudstjenesten som et sted der himmelen er tilstede på jorden.